

Kohtuasi C-700/21**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

22. november 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Corte costituzionale (konstitutsioonikohus, Itaalia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

18. november 2021

Kaebaja:

O.G.

Menetlusse astuja:

Presidente del Consiglio dei Ministri (ministrite nõukogu esimees, Itaalia)

Põhikohtuasja ese

22. aprilli 2005. aasta seaduse nr 69 artikli 18-*bis* lõike 1 punkti c käesoleva kohtuasja asjaolude asetleidmise ajal kehtinud redaktsiooni põhiseaduslikkuse kontroll, mida Corte d'appello di Bologna (Bologna apellatsioonikohus, Itaalia) taotles eelotsusetaotluse esitanud kohtult niisuguse Euroopa vahistamismääruse täitmise raames, mis tehti kolmanda riigi kodaniku suhtes, kes elab püsivalt Itaalias.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Euroopa vahistamismääruse täitamata jätmise vabatahtlikke aluseid käsitlevate Itaalia õigusnormide – osas, milles need takistavad vahistamismäärust täitvatel õigusasutustel keelduda üle andmast kolmanda riikide kodanikke, kes elavad või viibivad Itaalias – kooskõla raamotsuse 2002/584/JSK artikli 4 punktiga 6 koostoimes sama otsuse artikli 1 lõikega 3 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 7.

Eelotsuse küsimused

1. Kas nõukogu 13. juuni 2002. aasta [raamotsuse] 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta artikli 4 punktiga 6, arvestades selle tõlgendamisel sama raamotsuse artikli 1 lõiget 3 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta („harta“) artiklit 7, on vastuolus sellised õigusnormid, nagu Itaalia õigusnormid, mis välistavad absoluutselt ja automaatselt – vabadusekaotuse või julgeolekumeetme täideviimiseks tehtud Euroopa vahistamismääruse menetluse raames – Euroopa vahistamismäärust täitvate õigusasutuste võimaluse keelduda oma territooriumil viibivate või elavate kolmandate riikide kodanike üleandmisest, sõltumata sidemetest, mis viidatud isikutel Itaaliaga on?

2. Kui esimesele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis milliste kriteeriumide ja eelduste alusel tuleb neid sidemeid pidada nii olulisteks, et Euroopa vahistamismäärust täitev õigusasutus on kohustatud üleandmisest keelduma?

Viidatud liidu õigusnormid

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (edaspidi „raamotsus“): eelkõige artikli 4 punkt 6 ja artikli 1 lõige 3 ning artikli 5 punkt 3.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“): artikkel 7.

Viidatud rahvusvahelised õigusnormid

Euroopa inimõiguste konventsioon (edaspidi „EIÕK“): artikkel 8.

Kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt: artikli 17 lõige 1.

Viidatud riigisiseseid õigusnormid

Põhiseadus: artiklid 2, 3, 11, artikli 27 lõige 3, artikli 117 lõige 1.

22. aprilli 2005. aasta seadus nr 69 – Sätted riigisisese õiguse kooskõlla viimiseks nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsusega 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (legge del 22 aprile 2005, n. 69 – Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d’arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri) (edaspidi „seadus nr 69/2005“), eelkõige:

- artikli 18-*bis*, lõike 1, punkt c, mis võeti vastu 4. oktoobri 2019. aasta seaduse nr 117 artikli 6 lõike 5 punktiga b, mille kohaselt võib Euroopa vahistamismäärust täitev Itaalia õigusasutus keelduda üle andmast –

üleandmise eesmärgiks on täide viia Euroopa vahistamismääruse teinud riigi mõistetud vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede – tagaotsitavat isikut, kes on Itaalia territooriumil seaduslikult ja tegelikult elav või viibiv Itaalia või teise liidu liikmesriigi kodanik, tingimusel, et Euroopa vahistamismäärust täitev riik näeb ette, et vabadusekaotus või julgeolekumeede viiakse täide Itaalias;

- artikli 19 lõike 1 punkt c selle käesoleva kohtuasja asjaolude asetleidmise hetkel kehtinud redaktsioonis, mille kohaselt juhul, kui Euroopa vahistamismäärusega tagaotsitav isik on Itaalia kodanik või elab püsivalt Itaalias, sõltub tema üleandmine – mille eesmärk on anda ta kriminaalmenetluse raames kohtu alla – tingimusest, et isik saadetakse pärast tema ülekuulamist Euroopa vahistamismäärust täitvasse liikmesriiki tagasi, et ta kannaks seal talle Euroopa vahistamismääruse teinud riigis mõistetud vabadusekaotust või et tema suhtes viidaks täide vabadust piirav julgeolekumeede.

Asjaolude ja menetluse lühiülevaade

- 1 Kaebajale, Itaalias püsivalt elavale Moldova kodanikule mõisteti Rumeenias lõpliku karistusena viieaastane vabadusekaotus maksudest kõrvalehoidmise ja tulumaksu ning käibemaksu tasumiseks ette nähtud summade omastamise kuritegude eest, mille ta pani toime piiratud vastutusega äriühingu juhina ajavahemikus 2003. aasta septembrist 2004. aasta aprillini. 13. veebruaril 2012 tegi Braşovi kohus (Rumeenia) tema suhtes Euroopa vahistamismääruse, mille eesmärgiks oli karistuse täideviimine.
- 2 Corte d'appello di Bologna (Bologna apellatsioonikohus, Itaalia) 7. juuli 2020. aasta otsusega nähti ette kaebaja üleandmine Euroopa vahistamismääruse teinud õigusasutusele.
- 3 Corte di cassazione (kassatsioonikohus, Itaalia) tühistas viidatud kohtuotsuse asjaomase isiku kassatsiooniastmes 16. septembril 2020, saates kohtuasja uueks arutamiseks samale apellatsioonikohtule, kellel ta palus hinnata võimalust esitada seaduse nr 69/2005 artikli 18-bis lõike 1 punkti c erinevaid aspekte käsitlevad põhiseaduslikkuse küsimused.
- 4 Apellatsioonikohus esitas 27. oktoobri 2020. aasta määrusega – pärast seda, kui ta oli märkinud, et kaebaja oli esitanud nõuetekohased tõendid oma perekondliku ja tööalase lõimumise kohta riigi territooriumil, kus ta elab koos Itaalias elava naisega, kellega ta sai lapse, kes on käesoleval kuupäeval kaheteistaastane – viidatud põhiseaduslikkuse küsimused eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

**Corte d'appello di Bologna (Bologna apellatsioonikohus, Itaalia),
põhikohtuasja sisuliselt lahendava kohtu peamised argumendid**

- 5 Apellatsioonikohus kahtleb seaduse nr 69/2005 artikli 18-*bis* lõike 1 punkti c põhiseaduslikkuses, osas, milles selles on Euroopa vahistamismääruse täitmata jätmise viidatud vabatahtliku aluse kohaldamine piiratud Itaalia kodanike ja teiste liikmesriikide kodanikega, kui nad elavad või viibivad seaduslikult ja tegelikult Itaalia territooriumil, välistades järelikult kolmandate riikide kodanikud, kes ei saa Itaalias kanda karistust, mis neile mõisteti Euroopa vahistamismääruse teinud riigis, ka siis, kui nad elavad või viibivad seaduslikult ja tegelikult Itaalia territooriumil ning on kõnealuses riigis loonud olulised ja püsivad sidemed.
- 6 Eespool viidatud artikliga, millega võetakse Itaalia õiguskorda üle raamotsuse artikli 4 punkt 6, on seega põhjendamatult piiratud raamotsuse kõnealuse artikli, mis on kohaldatav igapähele, kes Euroopa vahistamismäärust täitvas riigis elab või viibib, kohaldamisala.
- 7 See oleks vastuolus süüdimõistetu taasühiskonnastamise eesmärgiga, mille raamotsuse artikli 4 punkt 6 põhineb, ning raamotsuse artikli 5 punktiga 3. Taasühiskonnastamine tuleks tagada kõikidele süüdimõistetutele neid kodakondsuse põhjal eristamata. Karistuse välismaal täideviimise kehtestamine süüdimõistetu puhul, kellel on Itaalias tugevad perekondlikud ja ühiskondlikud sidemed, oleks vastuolus ka karistuse kasvatusliku otstarbega, mis on ette nähtud põhiseaduse artikli 27 lõikes 3, ning tema õigusega era- ja perekonnavalule.
- 8 Selles osas leiab apellatsioonikohus, et kuigi liikmesriikidele on jäetud otsustusõigus, kas võtta riigisisesele õigusesse üle raamotsuse artiklis 4 ette nähtud Euroopa vahistamismääruse täitmata jätmise vabatahtlikud alused, on viidatud liikmesriikidel juhul, kui nad seda teha otsustavad, kohustus järgida kõnealuse sätte sisu, võimaluseta muuta selle kohaldamisala vastavalt isikute kodakondsusele või Euroopa vahistamismäärust täitvas riigis elatud ajale.
- 9 Apellatsioonikohus peab lisaks ebamõistlikuks kolmandate riikide kodanike erinevat kohtlemist, mis tuleneb esiteks seaduse nr 69/2005 artikli 18-*bis* lõike 1 punktist c (Euroopa vahistamismääruse täitmine karistuse täideviimiseks) ja teiseks sama seaduse artikli 19 lõike 1 punktist c (Euroopa vahistamismääruse täitmine kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmiseks). Kui esimene säte välistab üleandmisest keeldumise vabatahtliku aluse kohaldamise kolmandate riikide kodanike suhtes, sh nende suhtes, kes elavad Itaalias püsivalt, siis teist sätet kohaldatakse ka kõnealustele kodanikele, kellel on õigus kanda Itaalias menetluse tulemusel Euroopa vahistamismääruse teinud riigis mõistetud võimalikku karistust.
- 10 Kokkuvõttes on kolmandate riikide kodanike seaduse nr 69/2005 artikli 18-*bis* lõike 1 punkti c kohaldamisalaga hõlmatud jätmise vastuolus põhiseaduse artiklitega 2, 3, 11, artikli 27 lõikega 3 ja artikli 117 lõikega 1, koostoimes

raamotsuse artikli 4 punktiga 6 ja harta artikliga 7, EIÕK artikliga 8 ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 17 lõikega 1.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 11 Menetlusse astuja, Presidente del Consiglio dei ministri (ministrite nõukogu esimees, Itaalia) palub, et põhiseaduslikkuse küsimused tunnistataks vastuvõetamatuks või põhjendamatuks.
- 12 Menetlusse astuja arvates on võimalus tugineda kolmandate riikide kodanikke välistades kõnealusele keeldumise alusele ja rõhutada liidu liikmesriigi kodaniku püsivat elamist Itaalia territooriumil tihedalt seotud liidu kodakondsusest tulenevate õiguste ja vabadustega tervikuna; kõnealune keeldumise põhjus, mille aluseks on liidu kodaniku staatus, on järelikult kohaldatav üksnes liikmesriikide kodanikele, nagu ilmneb ka raamotsuse ettevalmistavatest materjalidest.
- 13 Lisaks tuleb raamotsuse tõlgendamisel lähtuda otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõttest, mille kohaselt peab Euroopa vahistamismääruse täitmisest keeldumist pidama erandiks üldreeglis, ning viidatud põhimõtte ulatust ei või piirata raamotsuse artikli 4 punktiga 6, nagu tõlgendas apellatsioonikohus (vt 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Sut, C-514/17, punkt 28, ja 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus Wolzenburg, C-123/08). Seega ei või liikmesriigid laiendada Euroopa vahistamismääruse täitmisest keeldumise olukordi raamotsuses ette nähtud olukordadest väljapoole.
- 14 Järelikult võeti raamotsuse artikli 4 punkt 6 seaduse nr 69/2005 artikli 18-*bis* lõike 1 punktiga c õigesti üle.
- 15 Menetlusse astuja viitab ka 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsusele Ruska Federacija (C-897/19), milles Euroopa Kohus kordas, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artiklis 18 sätestatud kodakondsuse alusel diskrimineerimise keeldu ei kohaldata olukordades, kus koheldakse erinevalt liikmesriikide kodanikke ja kolmandate riikide kodanikke, ning et ELTL artikkel 21, millega kehtestatakse liikmesriikide territooriumil vabalt liikumise ja elamise õigus, ei puuduta kolmandate riikide kodanikke.
- 16 Menetlusse astuja väidab lisaks, et süüdimõistetu taasühiskonnastamise eesmärk ei kujuta endast raamotsusega 2002/584 konkreetselt taotletud eesmärki; seda taotletakse hoopis nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsusega 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil (edaspidi „raamotsus 2008/909/JSK“).
- 17 Mis puudutab kolmandate riikide kodanike erinevat kohtlemist, mis tuleneb esiteks seaduse nr 69/2005 artikli 18-*bis* lõike 1 punktist c ja teiseks sama seaduse artikli 19 lõike 1 punktist c, siis ei ole see ebamõistlik, sest Euroopa

vahistamismääruse menetluslik eesmärk on erinev ja seisneb tagaselja kohtumõistmise juhtude vähendamises.

- 18 Igal juhul peab kõnealustes liidu õigusnormides ja eespool nimetatud Itaalia õigusnormides ette nähtud püsiva elukoha mõistet tõlgendama nii, et see hõlmab üksnes Itaalia ja teiste liidu liikmesriikide kodanikke, kelle püsiv elukoht on seaduslikult ja tegelikult Itaalias, mistõttu kõnealuste sätete kohaldamisala kattub.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühiülevaade

- 19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab talle apellatsioonikohtu poolt esitatud põhiseaduslikkuse küsimuste olulisust ning et viidatud küsimuste põhjendatuse korral võidakse keelduda kaebaja üleandmisest Euroopa vahistamismääruse teinud riigile ja sellest tulenevalt võidakse tema karistus viia täide Itaalias. Kui neid küsimusi peetakse aga põhjendamatuks, peab apellatsioonikohtus ette nägema kaebaja üleandmise.
- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab eelkõige sellele, et pärast apellatsioonikohtu tehtud määrust muudeti seaduse nr 69/2005 artiklit 18-*bis* 2. veebruari 2010. aasta seadusandliku dekreeedi nr 10 (decreto legislativo del 2 febbraio 2010, n. 10, edaspidi „seadusandlik dekreet nr 10/2010“) artikli 15 lõikega 1. Seaduse nr 69/2005 uue artikli 18-*bis* lõikega 2, millega asendati varem kehtinud artikli 18-*bis* lõike 1 punkt c, lisati seoses võimalusega keelduda seaduslikult ja tegelikult Itaalias elava või viibiva teise liidu liikmesriigi kodaniku üleandmisest nõue, mille kohaselt peab kõnealune kodanik olema Itaalias seaduslikult ja tegelikult elanud või viibinud vähemalt viis aastat. Kolmandate riikide kodanike jaoks olukord ei muutu.
- 21 Seadusandliku dekreediga nr 10/2010 muudeti ka seaduse nr 69/2005 artikli 19 lõike 1 punkti c. Kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmiseks tehtud Euroopa vahistamismäärusele kohaldatava artikli 19 – milles oli varem ette nähtud, et nii Itaalias elavate või viibivate Itaalia kodanike kui ka teiste liikmesriikide või kolmandate riikide kodanike üleandmine sõltub tingimusest, et süüdimõistmise korral saadetakse isik karistuse täideviimiseks tagasi Itaaliasse – lõike 1 punktis b on nüüd ette nähtud, et üleandmine sõltub viidatud tingimustest üksnes Itaalia ja teiste liidu liikmesriikide kodanike puhul, kes on Itaalias seaduslikult ja tegelikult elanud vähemalt viis aastat.
- 22 Põhikohtuasjale tuleb igal juhul *ratione temporis* kohaldada enne eespool tehtud muudatusi kehtinud õigusnorme.
- 23 Seoses apellatsioonikohtu teesiga, mida kirjeldati eespool punktis 8, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sellega ei saa nõustuda, ja täpsustab selles osas eespool nimetatud kohtuotsusele Wolzenburg (eelkõige punktid 58, 59 ja 62) viidates, et Euroopa Kohus on juba pidanud õiguspäraseks teatavaid liikmesriikide poolt keeldumise alustele sätestatud piiranguid. Ta kinnitab aga, et kui raamotsust ülevõtvates riigisisestes õigusnormides on raamotsuse artikli 4 punktis 6 ette

nähtud keeldumise vabatahtlikku alust reguleeritud vastuolus liidu õiguse aluspõhimõtete ja põhiõigustega, mida on nimetatud ka raamotsuse 12. põhjenduses ja artikli 1 lõikes 3, on see raamotsuse artikli 4 punkti 6 endaga vastuolus.

- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et raamotsuse artikli 4 punkti 6 tõlgendamiseiga seotud kirjeldatud küsimused puudutavad aspekti, mida ei ole veel Euroopa Kohtu praktikas käsitletud, st suhet viidatud sätte ja Euroopa vahistamismäärusega tagaotsitava kolmanda riigi kodaniku põhiõiguste kaitse vahel. Järelikult tuleb kindlaks teha, kas, ja kui, siis millistel tingimustel, omab kolmanda riigi kodanik, kes elab või viibib Euroopa vahistamismäärust täitvas riigis, põhiõigust mitte saada kõnealuse riigi territooriumilt välja saadetud selleks, et Euroopa vahistamismääruse teinud riigis viidaks täide vabadusekaotus või julgeolekumeede.
- 25 Lisaks, kuna Euroopa vahistamismääruse valdkond on kõnealuse raamotsusega täielikult ühtlustatud, on niisuguste põhiõiguste kaitse tase, mis võivad piirata teiste liikmesriikide õigusasutuste otsuste vastastikuse tunnustamise kohustust, tingimata see, mis tuleneb hartast ja Euroopa Liidu lepingu artiklist 6. Täielikult ühtlustatud sektorites ei ole liikmesriikidel aga lubatud kohustada järgima põhiõiguste kaitse puhtalt riigisiseseid standardeid, kui see võib kahjustada liidu õiguse ülimuslikkust, ühtsust ja tõhusust (26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Fransson, C-617/10, punkt 29, ja 26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Melloni, C-399/11, punkt 60).
- 26 Pärast seda, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus tuletab meelde Euroopa vahistamismäärust täitva riigi territooriumil „elava“ ja „viibiva“ isiku autonoomseid mõisteid, mille Euroopa Kohus määratles 17. juuli 2008. aasta kohtuotsuses Kozłowski (C-66/08), kinnitab ta, et käesolevas kohtuasjas esitatud küsimused sisaldavad uusi elemente võrreldes Euroopa vahistamismäärust käsitleva Euroopa Kohtu praktikaga, mis töötati välja viidatud kohtuotsustes Kozłowski ja Wolzenburg või 5. septembri 2012. aasta kohtuotsuses Lopes da Silva Jorge (C-42/11).
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab lisaks, et ta on raamotsust ülevõtvad Itaalia õigusnormid juba varem põhiseadusega vastuolus olevateks tunnistanud, osas, milles neis ei olnud lisaks Itaalia kodaniku üleandmisest keeldumisele ette nähtud üleandmisest keeldumist ka teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike puhul, kes elavad või viibivad seaduslikult ja tegelikult Itaalia territooriumil, eesmärgiga viia vabadusekaotuslik karistus täide Itaalias.
- 28 Eelotsusetaotluse esitanud kohus meenutab seoses süüdimõistetud taasühiskonnastamisega, et „raamotsuse artikli 4 punktis 6 sätestatud täitmata jätmise vabatahtliku aluse eesmärk on võimaldada vahistamismäärust täitval õigusasutusel suurendada tagaotsitava isiku ühiskonda taasintegreerimise tõenäosust pärast seda, kui viimane on talle mõistetud karistuse ära kandnud“ (kohtuotsused Kozłowski, Wolzenburg ja Lopes da Silva Jorge) ning ta viitab ka

raamotsuse 2008/909/JSK 9. põhjendusele, mida kohaldatakse ka kolmandate riikide kodanikele ja mille kohaselt „[k]aristuse täideviimine täidesaatvas riigis peaks suurendama süüdimõistetud isiku sotsiaalse rehabilitatsiooni võimalust. Veendumaks, et karistuse täideviimine täidesaatvas riigis hõlbustab süüdimõistetud isiku sotsiaalset rehabilitatsiooni, peaks väljaandjariigi pädev asutus võtma arvesse selliseid üksikasju nagu näiteks isiku sidemed täidesaatva riigiga, kas ta peab seda perekondlike, keeleliste, kultuuriliste, sotsiaalsete ja majanduslike sidemetega paigaks või on tal muid seoseid täidesaatva riigiga“.

- 29 Euroopa Kohus ise on hiljuti rõhutanud seost viimati nimetatud raamotsuse ja raamotsuse 2002/584/JSK vahel, kinnitades, et „liidu seadusandja ette nähtud seos raamotsuse 2002/584 ja raamotsuse 2008/909 vahel [peab] aitama saavutada eesmärki hõlbustada asjaomase isiku taasühiskonnastamist. Pealegi pole selline taasühiskonnastamine mitte ainult süüdimõistetud isiku, vaid ka Euroopa Liidu huvides üldiselt (11. märtsi 2020. aasta kohtuotsus SF, C-314/18, punkt 51).
- 30 Lisaks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et seaduslikult ja tegelikult liikmesriigi territooriumil elava või viibiva kolmanda riigi kodaniku huvi mitte saada sellest riigist välja saadetud on kaitstud ka muude liidu õigusaktidega, nagu nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (eelkõige artikli 12 lõige 4) või nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (eelkõige artikkel 17).
- 31 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi „EIK“) praktikale seoses EIÕK artikliga 8. EIK on karistuse otstarvete hulgas süüdimõistetud taasühiskonnastamist järjest enam vääristades (26. aprillil 2016. aasta kohtuotsus *Murray vs. Madalmaad*, § 102; 30. juuni 2015. aasta kohtuotsus *Khoroshenko vs. Venemaa*, § 121; 9. juuli 2013. aasta kohtuotsus *Vinter vs. Ühendkuningriik*, § 115) leidnud, et vabadusekaotusliku karistuse täideviimine süüdimõistetud perekonna elupaigast väga kaugel võib rikkuda EIÕK artiklit 8, põhjusel, et kinnipeetaval ja tema pereliikmetel on sellest tulenevalt raske hoida regulaarset ja tihedat kontakti, mis on omakorda oluline karistuse taasühiskonnastava eesmärgi seisukohast (7. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *Polyakova jt vs. Venemaa*, § 88). Kõnealuses kohtuotsuses näitas EIK ka seda, kuidas viidatud põhimõtted leiavad kinnitust liikmesriikidele adresseeritud ministrite nõukogu soovitusel Euroopa vanglaeeskirjade kohta (*European Prison Rules*), mis võeti vastu 11. jaanuaril 2006 ja mille artikli 17 lõikes 1 on eelkõige ette nähtud, et kinnipeetavad tuleb määrata nii palju kui võimalik nende elukoha või taaasühiskonnastamise kohtade lähedal asuvatesse vanglatesse. EIK-i praktikas rõhutatakse lisaks vajadust, et otsustes, millega kaasneb igal juhul välismaalase teatava riigi territooriumilt väljasaatmine, tuleb alati õiglaselt tasakaalustada väljasaamise aluseks esitatud põhjendused ja neile vastanduvad põhjused, mis kaitsevad asjaomase isiku EIÕK artikli 8 põhinevat õigust mitte saada väljasaadetud kohast, kus ta teostab kõige olulisemat osa oma ühiskondlikest, tööalastest, perekondlikest ja emotsionaalsetest suhetest, eelkõige juhul kui välismaalane on selle riigi territooriumil, kust ta välja saadetakse,

abielus või tal on seal lapsed, ja seda enam olukorras, kus ta on kõnealus riigis sündinud või kasvanud, kuigi ta ei ole saanud kodakondsust (24. novembri 2020. aasta kohtuotsus *Unuane vs. Ühendkuningriik*, § 72; 19. mai 2016. aasta kohtuotsus *Kolonja vs. Kreeka*, § 48; 23. juuni 2008. aasta kohtuotsus *Maslov vs. Austria*, §§ 68–76; 18. oktoobri 2006. aasta kohtuotsus *Üner vs. Madalmaad*, § 57; 2. augusti 2001. aasta kohtuotsus *Boultif vs. Šveits*, § 48).

- 32 Kuna käesolev kohtuasi, mis ei puuduta küll isikut, kelle suhtes kohaldatakse hetkel vabadusekaotuse meetet, tõstatab tõlgendusküsimusi seoses Euroopa vahistamismääruse toimimise kesksete aspektidega, ja kuna taotletud tõlgendusel võivad olla üldised tagajärjed nii Euroopa vahistamismääruse raames koostööd tegevatele ametiasutustele kui ka tagaotsitavate isikute õigustele, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtul käesoleva eelotsusetaotluse lahendada kiirendatud menetluses Euroopa Kohtu kodukorra artikli 105 tähenduses.

TÖÖDOKUMEN